

Ministeri Anttila:

Kotitalousopetus vahvistaa ruokakulttuuria ja luo terveyttä

Helsinki 26.04.2010

Kotitalousopetuksen tarve on kasvanut yhteiskunnassa. Toiminnallisia, koko elämän kestäviä valmiuksia antavaa oppiainetta tulisi tukea kaikin keinoin, niin taloudellisin resurssein kuin riittävin tuntimäärinkin. Maa- ja metsätalousministeri Sirkka-Liisa Anttilan mielestä kotitalousopetuksen tuntimäärien vahvistaminen on myös kansanterveyden näkökulmasta äärettömän tärkeää.

"Arjen hallinnan perustaidot eivät synny tai periydy itsestään ilman harjoittelua. Kun kodeissa valmistetaan yhä vähemmän ruokaa, jää koulujärjestelmän harteille iso vastuu tulevien aikuisten ja kuluttajien ruokaosaamisesta – tähän tarvitaan toiminnallista kotitalousopetusta. Viimeaikainen elintarvikealan lakko on osoittanut, että valmisruoka ja leipä loppuvat kaupoista ensimmäisenä, mutta jauhohyllyllä riittää valinnanvaraa. Osaamisen perustaidot ovat katoamassa", ministeri Anttila sanoo.

Elämisen perustaitojen opiskelu on kolmen oppilaille yhteisen vuosiviikkotunnin varassa. Huolimatta tästä kotitalouden minimaalisesta tuntimäärästä – 1,35 prosenttia koko perusopetuksen tunneista – kotitalous on tutkimuksen mukaan toiseksi suosituin valinnaisaine. Parhaillaan tehdään perusopetuksen tavoite- ja tuntijakoa. Tässä työssä on ollut huolestuttavaa kuulla signaaleja siitä, että kotitalousopetuksen valinnaistunnit ovat vaarassa vähentyä. Kotitaloudelle tulee ehdottomasti antaa riittävästi kaikille yhteisiä ja valinnaisia tunteja. Kotitalouden opiskelu on voitava aloittaa jo alemmilla peruskoulun vuosiluokilla.

Kotitalouden oppitunneilla opiskellaan yhteiskunnan perusyksikön eli kodin osaamisalueita, sellaisia arjen hallinnan taitoja, joista on hyötyä koko loppuelämälle. Opitaan kriittisiksi ja omilla aivoillaan ajatteleviksi kuluttajiksi, jotka mm. osaavat valita itselleen sopivia maukkaita ja terveellisiä ruoka-aineita sekä valmistaa niistä ruokaa, siistiä kotinsa ja huolehtia vaatteistaan. Tekemisen ilo kotitaloustunneilla luo myönteisyyttä, joka heijastuu sekä oppilaisiin että opettajiin sekä koteihin. Syntyy mielihyvää ja hyvinvointia, joka auttaa jaksamaan arjessa ja juhlassa. Elämä kantaa kun oma arkielämä tarjoaa sille kivijalan. Hyvä ruoka antaa todellakin paremman mielen.

Anttilan mukaan kotitalousopetus antaa välttämättömät tiedolliset ja taidolliset eväät myös ruokakulttuurin kukoistukseen. Kotitaloustunneilla lapsi oppii arvostamaan ruokaa ja ruoan tekijöitä. Kun lapset ja nuoret pääsevät kosketuksiin ruoan kanssa, he saavat mahdollisuuden kiinnostua hyvästä ja terveellisestä ruoasta sekä alan ammateista Hyvän ruoan arvostus syntyy itse tekemisen ja oivaltamisen kautta.

Tuntijakotyössä on huomioitava myös kouluruokailu, joka tarvitsee ajan ja paikan koululaisen lukujärjestyksessä – jokaisena työpäivänä. Ruokailu on osa koulun ja opettajien opetustoimintaa ja se sisältää merkittäviä kasvatustavoitteita. Kouluruokailuun ja käytännölliseen ruokakasvatukseen liittyvät kotitaloustunnit auttavat rakentamaan suomalaista ruokakulttuuria.

Suomalaisessa koulutusjärjestelmässä on kaksi kansainvälisesti merkittävää helmeä: kotitalousopetus ja kouluruokailu. Näiden molempien tulevaisuudesta on pidettävä huoli.

Lisätietoja:

päsihteeri Marja Innanen, Suomalaisen ruokakulttuurin edistämishjelma, maa- ja metsätalousministeriö, p. 040 777 5582

professori Päivi Palojoki, Helsingin yliopisto, p. 040 514 9863

Tiedote lutettavissa myös:

http://www.mmm.fi/fi/index/etusivu/tiedotteet/100426_kotitalous.html